

**KADINA YÖNELİK
ŞİDDETE
UĞRADIĞIMIZDA
NELER
YAPABİLİRİZ?**

KADINA YÖNELİK ŞİDDETE UĞRADIĞIMIZDA NELER YAPABİLİRİZ?

Şiddetsiz, eşit ve özgür bir dünya için...

Yazarlar: Kolektif

Bu kitapçık, Kadın Dayanışma Vakfı'nın izni olmadan, kısmen de olsa, fotokopi, film vb. elektronik ve mekanik yöntemlerle çoğaltılamaz; kitapçıktan kaynak göstermek kaydıyla yararlanılabilir.

Ankara, 2018

Tasarım: Ceket Medya
www.ceketmedya.com

Baskı: Şen Matbaa
Demirtepe-ANKARA
Sertifika No: 14251

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

"Bu yayın Avrupa Birliğinin maddi desteği ile hazırlanmıştır. İçerik tamamıyla Kadın Dayanışma Vakfı sorumluluğu altındadır ve Avrupa Birliğinin görüşlerini yansıtmak zorunda değildir"

ŞİDDET VEYA ŞİDDET TEHDİDİ KARŞISINDA YAPABİLECEKLERİMİZ

Şiddet uygulayan kişinin durdurulması, cezalandırılması ve şiddetle mücadele ederken destek almak için aşağıdaki kurumlara başvurabiliriz. Şiddete tanık olan kişiler de (komşu, akraba, arkadaş vb.) bizim için başvuru yapabilirler.

- Polis/ jandarma karakolu
- 155 Polis
- 156 Jandarma
- Alo 183 Sosyal Destek Hattı
- Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlükleri
- Kadın örgütleri
- Belediyelerin Kadın Danışma Merkezleri
- Hastaneler
- Sosyal Hizmet Merkezleri
- Kaymakamlık/Valilik
- Cumhuriyet Savcılığı
- Aile Mahkemesi
- Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM)

En yakın polis veya jandarma karakoluna başvurursak:

Şiddete veya şiddet tehdidinde uğradığımızda şikâyetçi olabiliriz. Polis/jandarma karakoluna başvurduğumuzda, yaşadıklarımızı detaylı olarak anlatmalı ve anlattığımız şekilde tutanağa geçirilmesini sağlamalıyız. Gerekliyse avukat ve uzman (psikolog, sosyal hizmet uzmanı vb.) desteği talep edebiliriz.

Yazılan tutanağı okumadan asla imzalamamalıyız. Eğer anlattıklarımız tutanağa farklı veya eksik geçirilmişse düzeltilmesini istemeliyiz ve düzeltildikten sonra imzalamalıyız. Tutanağın polis/jandarma tarafından imzalı bir örneğini mutlaka kendimiz için almalıyız. Polis/jandarma şikâyetimize dair tutanak tutmak istemezse, kendisine mutlaka tutanak tutması gerektiğini, bunu yapmaması halinde görevini ihmal ettiğini söylemeliyiz.

Eğer fiziksel şiddete uğramışsak, polisin/jandarmanın bizi darp raporu almamız için derhal hastaneye sevk etmesi gerekir. Polis/jandarma bizi hastaneye sevk etmezse, tutanak yazılmadan önce mutlaka hastaneye sevkimizi talep etmeliyiz.

İfade alındıktan sonra görevlilerden Aile İçi Şiddet Olayları Kayıt Formu ile Risk Değerlendirmesi Formu doldurmalarını istemeliyiz. Risk değerlendirmesi sonucunu öğrenip kendimizi ve varsa çocuklarımızı/yakınlarımızı korumak için 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamında alınabilecek en uygun önleyici ve koruyucu tedbirlerin neler olabileceğini değerlendirmeliyiz. Acil bir durum varsa polisten/jandarmadan derhal gerekli önleyici ve koruyucu tedbir kararını almasını istemeliyiz.

Polisin/jandarmanın şiddet uygulayan kişiyle bizi barıştırma gibi bir görevi ve yetkisi yoktur. Kadına yönelik şiddet suçlarında uzlaşma ve arabuluculuk önerilemez.

Cumhuriyet Savcılığına veya Aile Mahkemesine başvurursak:

Bir şikâyet dilekçesi ile doğrudan Adliye binaları içindeki Savcılıklara başvurabiliriz. Dilekçemize olayın nerede, ne zaman, nasıl gerçekleştiğini, varsa tanıkların isimlerini ve adreslerini yazmalı ve olaya dair delilleri eklemeliyiz. Şikâyet dilekçemizden en az iki adet hazırlayıp hepsini imzalamalıyız. Bu kopyalardan birini mutlaka saklamalıyız. Bizde kalacak kopyaya Savcılık memurunun dilekçeyi aldığıını göstermesi için kaşe basmasını; tarih, imza ve soruşturma numarası eklemesini istemeliyiz.

Savcı, daha sonra ifademizi alacak, delilleri toplayacak, varsa tanıklarımızı dinleyecek ve şikâyetçi olduğumuz kişinin ifadesini alacaktır. Eğer savcı davanın açılmasına karar verirse dosyayı Ceza Mahkemesine gönderecektir. Bize mahkemeden duruşma gününün ve saatinin yazılı olduğu bir kağıt (tebligat) gelecektir. Tebligat gelmezse veya bize ulaşmazsa Savcılıkların soruşturma bürolarına başvurup mahkeme ve dosya numarası hakkında bilgi alabiliriz. Duruşmaya gitmemiz ve şikâyetimizi mahkemede anlatmamız gerekir. Duruşmaya gidemeyecek durumdaysak mazeret dilekçesi yazıp mahkemeye verebiliriz.

Savcı davanın açılmamasına da karar verebilir. Bu karar da bize tebligat zarfı ile bildirilir. Bu kararın elimize geçtiği tarihten itibaren kararda belirtilen sürede ve belirtilen mahkemeye itiraz edebiliriz. Bu itiraz üzerine yetkili Mahkeme ya itirazı kabul edip dava açılmasına karar verir ya da itirazımızı reddeder.

Sağlık kuruluşuna başvurursak:

Eğer doğrudan bir hastanenin acil bölümüne başvurduysak, bizi muayene eden doktora yaşadıklarımızı anlatarak darp raporu alabilir ve istiyorsak hastane polisine şikâyetimizi iletebiliriz. Vücudumuzdaki izler kaybolmadan muayene olmak ve rapor almak yaşadığımız şiddeti kanıtlayabilmek için önemlidir.

Bir sığınağa gitmek istiyorsak:

Şiddet nedeniyle kalacak güvenli bir yerimiz yoksa 6284 Sayılı *Ailenin Korunmasına ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun*'dan faydalanarak, varsa çocuklarımızla birlikte bir sığınakta kalabiliriz. Bunun için Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi'ne (ŞÖNİM), en yakın karakola, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'ne, belediyelerin kadın danışma merkezlerine ve kadın örgütlerine başvurabiliriz. ŞÖNİM, Kaymaklık/Valilik ve acil durumlarda polis/jandarma bizi sığınağa yerleştirmekle yükümlüdür; bunun için Aile Mahkemesi kararı gerekmez.

Bir sığınağa yerleşmek için şiddet uygulayan kişiden şikâyetçi olmamız gerekmez. Sığınakların adres ve telefon bilgileri gizli tutulur; sığınaklarda kalan kişilerin bilgileri kimseyle paylaşılmaz. İstersek yaşadığımız şehirden başka bir şehirdeki sığınakta da kalabiliriz.

Şiddet uygulayan kişiyi evden uzaklaştırmak istiyorsak:

Şiddet uygulayan kişiyle aynı evde yaşıyorsak; bu kişinin evden uzaklaştırılması için bize en yakın karakola, Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi'ne (ŞÖNİM), Cumhuriyet Başsavcılığı'na, Aile Mahkemelerine başvurabiliriz. 6284 Sayılı Ailenin Korunmasına ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'a göre; medeni durumumuz ne olursa olsun, şiddet uygulayan kişi birlikte yaşadığımız evden belirli süreyle uzaklaştırılabilir; işyerimize, varsa çocuğumuzun okuluna ve bize yaklaşması engellenebilir. Acil durumlarda polis/jandarma da mahkeme kararı olmadan bu tedbiri alabilir.

Geçici koruma istiyorsak:

Şiddet uygulayan kişinin bize zarar vermesinden endişeleniyorsak; 6284 Sayılı Ailenin Korunmasına ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamında çeşitli koruma tedbirleri isteyebiliriz. Örneğin, dışarı çıktığımızda bize eşlik edecek bir polisin görevlendirilmesini isteyebiliriz. Bunun için bize en yakın karakola, Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi'ne (ŞÖNİM), Cumhuriyet Başsavcılığı'na, Aile Mahkemelerine başvurabiliriz. Acil durumlarda polis/jandarma da koruma sağlamakla yükümlüdür.

Tedbir nafakası ve geçici maddi yardım

Şiddet uygulayan kişi, evin geçimini sağlayan veya katkıda bulunan kişiye ve eve dair ekonomik sorumluluklarını yerine getirmiyorsa 6284 Sayılı Kanun kapsamında tedbir nafakası talep edebiliriz. Şiddet uygulayan kişinin tedbir kararı ile evden uzaklaştırılması oturulan evin kira, elektrik, su,

telefon, doğalgaz ve benzeri giderlerini karşılamaya devam etmesine engel değildir. Hâkim, şiddet uygulayan kişinin tedbir kararı süresince evle ilgili ekonomik sorumluluklarını yerine getirmesine, aile konutunun kira sözleşmesini sona erdirmemesine ya da kamu konutu (lojman) tahsisinin kaldırılması talebinde bulunmamasına ve uygun göreceği başka tedbirlere karar verebilir. Ayrıca yine *6284 Sayılı Kanun* kapsamında geçici maddi yardım da talep edebiliriz.

Nafaka talep etmek için boşanmış olmamız gerekmez. Boşanma davası devam ederken veya boşanma davası açmadan da nafaka talep edebiliriz.

6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun nedir?

6284 Sayılı Kanun, şiddete uğrayanların korunması ve şiddet uygulayan kişilerin durdurulması için acil tedbirler alınmasını sağlayan özel bir kanundur. Bu kanun kapsamında verilen tüm kararlar sürelidir ve bunlara "tedbir kararı" denir. Bu kanun kapsamında yapacağımız başvurular için ücret ödemeyiz ve başvurularda delil, tanık, belge, doktor raporu, vs. sunmamız şart değildir.

Bu kanundan fiziksel, cinsel, psikolojik, ekonomik şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınlar ve çocuklar yararlanabilir. Resmi ya da dini nikâhlı olduğumuz eşimiz, boşandığımız eski eşimiz, babamız, abimiz, dayımız, kuzenimiz, nişanlımız, oğlumuz, eski sevgilimiz, sevgilimiz, kayınpederimiz, kayınbiraderimiz gibi çevremizdeki erkekler ya da tanımadığımız biri bize şiddet uyguluyorsa veya şiddet uygulamakla tehdit ediyorsa bu kanundan yararlanabiliriz.

6284 Sayılı Kanunun bize sağladığı haklar geçicidir. Şiddet uygulayan kişiden boşanmak veya bize uyguladığı şiddet suçu nedeniyle cezalandırılmasını istiyorsak boşanma davası açmamız veya suç duyurusunda bulunmamız gerekir. Daha önce boşanma veya ceza davası açmış olmamız, bu yasadaki yararlanmamıza engel değildir. Bu yasadaki tedbirlerin uygulanması için her zaman başvuru yapabiliriz.

Tedbir kararının verilmesi ve bildirilmesi:

Tedbir kararı en fazla 6 ay süre ile verilebilir. Ancak şiddet veya şiddet tehdidi devam ediyorsa süre bitmeden yapacağımız başvuru ile bu kararların süresi uzatılabilir. Süre sona ermiş ve şiddet veya şiddet tehdidi devam ediyorsa yeniden başvurarak yeni bir tedbir kararı verilmesini isteyebiliriz.

Tedbir kararının verilmesi genellikle birkaç gün sürer. Karar uygulanması için polis/jandarmaya gönderilir ve en kısa sürede şiddet uygulayana ve bize bildirilir (tebliğ edilir). Karar tebliğ edilmezse başvuru yaptığımız yere gidip sonucu öğrenebilir ve kararın bir örneğinin bize elden verilmesini isteyebiliriz. Kararın bir kopyasını yanımızda taşıyıp gerektiğinde ilgili kişilere gösterebiliriz.

Şiddet uygulayan kişi tedbir kararına uymazsa?

Aile Mahkemesi şiddet uygulayan kişi hakkında zorlama hapsi kararı verebilir. Bunun için şiddet uygulayanın ne zaman ve ne şekilde karara aykırı davrandığını polise/jandarmaya bildirmemiz veya bir dilekçeyle Savcılığa veya Mahkemeye başvurmamız gerekir. Hakim, tedbir kararına aykırı davranan kişi hakkında 3 günden 10 güne, ihlal tekrarlanırsa 15 günden 30 güne kadar zorlama hapsi kararı verebilir.

YASAL YOLLARA BAŞVURURKEN DİKKAT ETMEMİZ GEREKENLER:

Bazen karakol, savcılık veya mahkeme görevlileri başvurumuzu almaya yetkili olmadıklarını söyleyebilir veya işlem yapmak istemeyebilirler. Bu durumda haklarımızı onlara kararlı bir şekilde hatırlatmamız ve ısrarcı olmamız faydalı olabilir.

Bir başvuru yaptığımızda bu başvuruyu mutlaka belgelendirmeliyiz. Sözlü yanıtların bize bir faydası yoktur. İmza attığımız her belgenin bir örneğini mutlaka almalı ve saklamalıyız.

Cinsel şiddet sonrası şikâyet ve başvurularda dikkat etmemiz gerekenler:

Cinsel şiddet çoğu zaman tanığı ve belgesi olmadan, şiddet uygulayanla yalnız olduğumuz bir ortamda yaşandığı için biz kadınlar bakımından bu suçun ispatı zordur.

Bu nedenle cinsel şiddete, özellikle de tecavüze maruz kaldığımızda olay sonrası delillerin yok olmadan toplanması için şunlara dikkat etmemiz önemlidir:

Tecavüze uğrayan bir kadının kesinlikle yıkanmadan, ilk 48 saat içinde sağlık raporu almak için Savcılık ve hastaneye başvurması çok önemlidir. Saldırıcıyı belgeleyen bir doktor raporu almak için Savcılıktan bizi Adli Tabibe sevk etmesini isteyebiliriz.

Saldırganın tüyü, saç, bedensel sıvıları üstümüzde kalmış olabilir. Boğuşma yaşanmışsa, bu sırada tırnaklarımızın altına saldırganın derisi sıkışmış olabilir. Bunların hepsi önemli birer delildir ve saldırganın yakalanıp cezalandırılmasında çok etkili olabilir. Cinsel saldırıdan sonra çoğu kadın hemen yıkanıp temizlenmek, olanları unutmak ve geride bırakmak ister. Ancak zor olsa da el/yüz yıkamamak, ağız çalkalamamak, kıyafet değiştirmemek kanıtların kaybolmasını engelleyeceği için önemlidir. Olay sırasında üzerimizde olan giysi ve iç çamaşırlarını asla

yıkamamalıyız. Henüz şikâyetçi olmaya hazır değilsek bu giysileri olabildiğince az dokunarak temiz bir torbanın içinde saklayabiliriz.

Doktor muayenesinde, vücuttaki her bir izi ve yarayı kayda geçirtmek, genital organda (üreme organları ve bunların buldukları yerler), ağızda veya vücudun herhangi bir yerinde saldırganın ait herhangi bir izi (sperm, tırnak parçası, saç, kan örneği vb.) yok etmeden tüm delilleri polise/jandarmaya/savcılığa toplatmak çok önemlidir. Doktor yeterince dikkatli değilse kanıt olabileceğini düşündüğümüz konulara dikkatini çekerek bunları rapora yazmasını sağlayabiliriz.

Doktora gidemediysek durumu bir arkadaşımız ve tanıdığımızla paylaşmak ve bedenimizdeki izlerin ve yüzümüzün görüneceği şekilde, tarih gösterme özelliği olan bir telefon veya fotoğraf makinesi ile çekim yapıp saklamak faydalı olabilir.

Saldırımı gören tanık varsa o da karakola götürülebilir. Eğer şiddet uygulayanı gördüysek polis/jandarma karakolunda saldırganın nasıl görüldüğünü tarif etmeli, hakkında bildiğimiz ve hatırladığımız tüm ayrıntıları anlatmalıyız. Varsa başka tanıkların da dinlenmesini ve gerekli delillerin toplanmasını istemeliyiz. Tecavüz ile ilgili fiziksel izler yoksa ya da fiziksel izler artık kaybolmuşsa, tecavüzün psikolojik bulgularının tespit edilmesi için Adli Tıp, üniversite hastaneleri veya herhangi bir hastanenin psikiyatri servisine başvurup psikolojik durum raporu alabiliriz.

Bir avukata ihtiyaç duyuyorsak:

Maddi koşullarımız uygun değilse, Aile Mahkemelerine başvurular için yaşadığımız şehirdeki Baronun adli yardım bürosuna başvurarak ücretsiz avukat atanmasını isteyebiliriz. Adli yardım bürosuna; ikametgâh belgesi, ev, arsa gibi taşınmaz malımızın olmadığına dair tapu müdürlüğü belgesi, SGK'dan çalışmadığımıza dair belge veya çalışıyorsak sadece asgari ücret aldığımızı ilişkin işyeri belgesi, fakirlik belgesi ve kimlik fotokopisiyle başvurmalıyız. Talebimiz kabul edilirse sadece avukata vekâletname çıkarma ve dava masraflarını öderiz. Dava masraflarını da ödeyemeyecek durumdaysak dava açtığımız mahkemeye masrafların devlet tarafından karşılanması için ayrıca adli yardım başvurusunda bulunabiliriz.

Eğer maruz kaldığımız bir şiddet suçu için polise/jandarmaya veya savcılığa başvurmuşsak ve kendi avukatımız yoksa Ceza Muhakemesi Kanunu (CMK) kapsamında ifade alınmadan önce Barodan ücretsiz avukat atanmasını isteyebiliriz. Cinsel saldırı suçu ile öldürmeye teşebbüs gibi alt sınırı 5 yıldan fazla hapis cezasını gerektiren suçlara maruz kalındığında CMK kapsamında ücretsiz avukat yardımından yararlanılabilir.

Adli yardım ve CMK servisi başvuru şartları ve süreci için yaşadığımız şehirdeki Baroya başvurarak ayrıntılı bilgi alabiliriz. Hukuk bilgisi olmayan kişilerin yazdığı dilekçelerle dava açmak hak kaybına yol açabilir.

Şiddete maruz kaldığımızda Kadın Dayanışma Vakfı gibi, şiddetle mücadele alanında çalışan kadın örgütlerinden destek almak önemlidir. Bu kuruluşların listesine internet sitemizden ulaşabilirsiniz. Bu destek öncelikle bize güç verir. Ayrıca bu tür kuruluşların destekleri yargı sürecinde bize yardımcı olabilir. Şikâyetçi olmak ya da dava açmak konusunda kararsızsak bile olay gerçekleştiğinde en kısa sürede bir kadın kuruluşuna bizzat giderek ya da telefonla başvurmamız yararlı olacaktır.

KADIN DAYANIŞMA VAKFI

Mithatpaşa Cad. No:61/12 06420 Kızılay/Ankara

Tel : (0312) 430 40 05 – 432 07 82

E-posta : bilgi@kadindayanismavakfi.org.tr

www.kadindayanismavakfi.org.tr

[kadindayanismavakfi](https://www.facebook.com/kadindayanismavakfi)

[kadin_dv](https://twitter.com/kadin_dv)

[kadindayanismavakfi](https://www.instagram.com/kadindayanismavakfi)